

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ на НАУКИТЕ	
ИНСТИТУТ за ГОРАТА	
Регистрационен индекс, № и дата	
PD-08-579/26.05.26	
Срок за изпълнение	

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“, обявен от Институт за гората – БАН в ДВ бр. 18 от 17.02.2026г.

Кандидат за участие в конкурса: гл. ас. д-р Тодор Николов Стоянов
Изготвил становището: проф. д-р Миглена Жиянски

Кратки биографични данни.

Гл. ас. д-р Тодор Николов Стоянов е роден на 13.12.1977 г. в гр. София. През 2020 е назначен за асистент по научна специалност „Почвознание“ към секция „Горска екология“ в Институт за гората при Българската академия на науките, а от 2021 г. заема длъжност главен асистент. Притежава образователна и научна степен „доктор“ от Лесотехническият университет (2020 г.) след защита на дисертация на тема: „Проучване на възможностите и перспективите за развитие на кредитните кооперации в България“ в професионално направление 6.5. Горско стопанство и научна специалност „Организация и управление на горското стопанство и горската индустрия“. Кандидатът има магистърска степен по бизнес администрация от Университета за национално и световно стопанство (2010 г.) и магистърска степен „инженер-геоеколог“ от Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ (2004 г.), специалност „Екология и опазване на околната среда“. Професионалният му опит включва длъжности в публичния сектор, сред които главен експерт в Министерството на околната среда и водите (2008 - 2014 г.), вътрешен одитор в Държавен фонд „Земеделие“ (2007 - 2008 г.), както и експертни позиции в Столичен инспекторат и Столична община (1998 - 2007 г.). Научните му интереси са насочени към влияние на горските пожари върху компоненти на екосистемите, рисковите и деградационни процеси в горските екосистеми и екосистемните услуги.

Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората - БАН.

От представените документи и материали се установява, че кандидатът изпълнява минималните национални изисквания, съгласно ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, както и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Института за гората при БАН. Представената научна продукция, наукометрични показатели, участия в научноизследователски проекти и приложени доказателствени материали (на хартиен носител и електронно), отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионалното направление по обявения конкурс. Административното съответствие на подадените документи и доказателствени материали е констатирано и от заседание на КРАС при ИГ-БАН.

Общо описание на представените материали.

Кандидатът, гл. ас. д-р инж. Тодор Николов Стоянов, е представил комплект документи за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.5.

„Горско стопанство“, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“. Представените материали включват диплома за придобита ОНС „доктор“, автобиография, служебна бележка за трудов стаж, справка с наукометричните показатели, списък на научната продукция, резюмета и копия на научните трудове, списък на цитиранията, хабилитационна разширена справка за научните приноси, справка за научни и научно-приложни приноси, списък на участията в научноизследователски проекти, информационна карта за заемане на академична длъжност и декларация за достоверност на представената информация.

Съгласно Приложение № 1 към Правилника на Института за гората - БАН, за академичната длъжност „доцент“ в област б. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.5. „Горско стопанство“, минималните изисквания са: както следва: **50 т. за група А, 100 т. за група В, 200 т. за група Г, 100 т. за група Д и 50 т. за група Е.**

В представената справка-самооценка се установява, кандидатът декларира: **50.00 т. по група А; 233.74 т. по група В**, формирани от 10 научни публикации, представени като хабилитационен труд; **206.88 т. по група Г; 580.00 т. по група Д; 215.00 т. по група Е**, както и **5.00 т. по допълнителните показатели** изискуеми от Институт за гората - БАН. Общият брой точки, посочен в справката-самооценка, е **1290.62 т.**

По отношение на представената научна продукция може да се отбележи, че кандидатът изпълнява количествено минималните изисквания по група В и група Г. В група Г представя монографичен труд (на български език) и съпътстващи публикации в рецензирани и нереферирани издания. Структурата на продукцията в група Г показва, че съществен дял от точките в тази група се формира чрез монография, което е допустимо съгласно нормативната уредба. В представените материали по конкурса не са представени публикации под печат, като всички трудове са с налични и проследими библиографски данни. Общата научна продукция на кандидата, както и отчетените резултати по групи В и Д, включващи публикации в индексирани издания и цитирания, свидетелстват за добра научна активност и разпознаваемост.

Кандидатът е първи или самостоятелен автор на 12 труда.

Категория	Общо статии	Q1	Q4	Без Q / нереферирани	Първи или самостоятелен автор
Група В	10	3	5	2	4
Група Г.4	1				1 (монографичен труд)
Група Г.7	1	0	0	1	1
Група Г.8	7	0	0	7	6
ОБЩО	19	3	5	10	12

Въз основа на представените материали приемам, че кандидатът е представил необходимата документация и декларираните наукометрични показатели са подкрепени с доказателствен материал, като по отделни групи покриват или надвишават минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 6.5. „Горско стопанство“.

Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни и научно-приложни приноси.

В представената хабилитационна справка научните изследвания на кандидата са структурирани в няколко основни тематични направления: *влияние на пожарите и лесовъдските мероприятия върху почвите, възстановяване на горските екосистеми и тяхната устойчивост*, както и *икономически аспекти на горското стопанство – кръгова икономика, европейска и национална горска политика, горски кооперации и управление на горските ресурси*. Направлението, свързано с *управление и оценка на риска от горски пожари*, е представено чрез ограничен брой публикации (два броя - една самостоятелна и една колективна), поради което не го приемам за водещо, а го разглеждам като допълващо основните две тематични направления.

Съществен принос от работата на кандидата представляват изследванията, свързани с влиянието на горските пожари върху почвените свойства и последващите възстановителни процеси в горските екосистеми. В публикацията, свързана с въздействието на залесяването след пожар (В 4.5), са анализирани промени в механичния състав, киселинността, въглеродния и азотния баланс на почвите, както и факторите, определящи възстановителната динамика. Допълнително, в изследванията, свързани с оценката и пространственото представяне на риска от горски пожари, кандидатът представя самостоятелна разработка (В 4.1), насочена към анализ на комуникацията, координацията и прилагането на интегрирани подходи за управление на риска. В този контекст следва да се отбележи участието му в разработването и прилагането на подходи за оценка и картографиране на риска от пожари, като част от изследователски екип, допринасящ за надграждане на съществуващи методологични решения (В 4.6).

Част от научната продукция е насочена към изследване на влиянието на лесовъдските практики върху почвените характеристики и въглеродния баланс. В публикациите, свързани с ефекта от прорежданията (В 4.2; В 4.4), чрез теренни изследвания и сравнителен анализ е отчетено, че различните режими на стопанисване оказват влияние върху динамиката на органичния въглерод и азота в почвите, като се подчертава значението на умерените лесовъдски намеси за поддържане на екосистемната устойчивост.

В по-широк научно-изследователски смисъл, изследванията на кандидата включват и социално-икономически аспекти на горското стопанство. В публикации като В 4.3 и В 4.7 се анализират предизвикателствата и възможностите за развитие на кръговата икономика в България, ролята на горските кооперации и значението на социално-икономическите механизми за устойчиво развитие на планинските и горските райони. Участието на кандидата в международни колективни изследвания (В 4.8; В 4.9) допълва профила му с принос към анализи на горската биомаса и политиките за управление на горските ресурси в европейски контекст.

Научната продукция, представена в група Г, може също да бъде разгледана в няколко основни направления. Първото направление допълва с изследвания, свързани с *оценката и управлението на риска от горски пожари*, включително разработването на подходи за определяне на риска на локално ниво, както и участие в по-широки аналитични и политически разработки в тази област (Г.7.1; Г.10.1; Г.11.1). Второто направление включва *изследвания с управленски и полит-икономически характер*, насочени към горския сектор, включително анализи на горското законодателство, кооперативни форми и устойчивото управление на ресурсите (Г.8.2; Г.8.4; Г.8.7). Тук разглеждам и представения монографичен труд на български език, включен в група Г (Г.4.1), който фокусира върху проблематиката, свързана с анализ на пожарите в горските територии у нас, разгледан през законодателство, управление и превенция. В разработката са систематизирани съществуващи нормативни и управленски практики (в исторически аспект) и допринася за

по-доброто разбиране на съвременната институционална рамка и предизвикателствата пред управлението на риска от горски пожари в национален обхват. Трето направление обхваща публикации, свързани с *кръговата биоикономика и социално-икономическите аспекти* на развитието, включително ролята на социалните предприятия и недървесните горски продукти (Г.8.3; Г.8.5). Представени са и участия в колективни разработки с методологичен и приложен характер, включително разработване на методика за оценка на риска от природни пожари, при които приносът на кандидата следва да се разглежда в рамките на екипна работа (Г.10.2).

Представените научни резултати в разработките на кандидата са актуални и насочени към решаване на съвременни проблеми, свързани с въздействието на природни смущения и устойчивото управление на горските екосистеми, като имат както научен, така и приложен характер и могат да се отнесат към научната специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“.

Отражение на научните публикации на кандидата в литературата.

Цитиранията, представени по група Д, показват разпознаваемост на научните резултати на кандидата в международната научна литература. Съществена част от тях е свързана с публикации в областта на оценката и моделирането на риска от горски пожари, които намират приложение в изследвания, използващи подходи за картографиране и анализ на риска. Повечето от представените цитирания се отнасят до колективни публикации с участие на кандидата, което е характерно за съвременните интердисциплинарни изследвания. Наред с това са налице и цитирания на публикации с по-общ характер, използвани като допълващи източници. Като цяло, представените цитирания са достатъчни по обем, отговарят на нормативните изисквания и потвърждават използваемостта на научните резултати в съответната област.

Участие в научни проекти.

Участието на кандидата в научноизследователски проекти за периода 2020-2025 г. показва добра активност както в национален, така и в международен план. Кандидатът е участвал в проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“, както и в проекти, реализирани с европейско финансиране (ОП „Околна среда“, ЕИТ Climate-KIC, EACEA), свързани с проблеми на горските екосистеми, почвените характеристики, кръговата икономика и устойчивото управление на природните ресурси. Следва да се отбележи, че кандидатът има участие и в международни проекти, което допринася за включването му в по-широки изследователски мрежи и интердисциплинарни разработки. Положителен факт е и ръководството на два национални научни проекта, финансирани от ФНИ, свързани с оценка на екологични рискове и последствията от горски пожари, което показва способност за самостоятелно организиране и управление на научноизследователска дейност.

Като цяло, участието в проекти допълва научния профил на кандидата гл. ас. д-р Тодор Стоянов и показва ангажираност с актуални изследователски теми, свързани с управлението и устойчивостта на горските екосистеми.

Учебно-преподавателска дейност (ръководител/консултант на докторанти, обучение на студенти и др.)

Гл. ас. д-р Тодор Стоянов е хоноруван преподавател в Лесотехнически Университет, където води дисциплина „Икономика на животновъдството“ на английски език на магистри,

редовно обучение в специалност „Ветеринарна медицина“. Общият хорариум е 45 часа лекции и 2,6 извънаудиторна заетост (информация е получена след поискване).

Кандидатът посочва, че е член на редакционна колегия на сп. *Bozok Journal of Agriculture and Natural Sciences (BOJANS)*, издавано от *Yozgat Bozok Üniversitesi*, Турция (справка в интернет е трудна и AI не потвърждава този факт).

Оценка на личния принос на кандидата.

Личният принос на кандидата е най-ясно изразен в областта на приложните и емпирични изследвания, свързани с характеристики на компоненти на екосистемите, въздействието на негативни явления в горите (включително пожари) и оценката на екологични рискове. В тези разработки се откроява участие в събирането и анализа на теренни данни, както и в интерпретацията на резултатите, което допринася за по-доброто разбиране на процесите в горските екосистеми. При колективни трудове (вкл. такива с интердисциплинарен характер) индивидуалният принос не винаги може да бъде ясно проследен, поради което приемам за правилно да бъде отразен като равен между съавторите, особено при липса на представени разпределителни протоколи.

В рамките на научноизследователските проекти се откроява по-ясно индивидуалният принос на кандидата, особено що касае участие в разработването на теми, концепции, изпълнение на изследователски задачи и ръководството на екипи, което показва способност за самостоятелна научна и организационна дейност.

Критични бележки и препоръки.

Към гл.ас. д-р Тодор Стоянов имам две критични бележки и съответни препоръки, които обаче не намаляват общата ми положителна оценка на научната и академичната му дейност в звеното:

- Анализът на представената за конкурса научна продукция показва, че значителна част от цитиранията са на публикации, реализирани в съавторство, включително в рамките на колективни разработки с широк авторски състав. В тези случаи водещата роля на кандидата не винаги може да бъде еднозначно установена и се приема за равна, което затруднява прецизната оценка на индивидуалния му принос, особено при трудове с по-висока международна видимост.

Предвид високият брой точки по група Д, надхвърлящ минималния изискуем праг, по-балансиран подход при представяне на информация за конкурса би бил по-удачен подход. Препоръчвам кандидатът в бъдещата си работа да насочи усилията си към по-ясно открояване на собствената си изследователска роля чрез увеличаване на дела на самостоятелни публикации и/или публикации с водещо авторство, особено в реферирани и индексирани научни издания. Подобен подход би допринесъл за по-ясна идентификация на индивидуалния научен принос, повече видимост и цитируемост на разработките и за по-нататъшно утвърждаване на кандидата като изявен изследовател.

- Част от научните публикации имат предимно приложен и обзорно-аналитичен характер, като в по-ограничена степен се открояват разработки с ясно изразен оригинален теоретичен принос.

Позволявам си да препоръчам на кандидата в бъдещата научна дейност да се засили насочеността към изследвания с по-висока степен на научна новост, оригинални изследвания и иновативни подходи.

Лични впечатления.

Личните ми впечатления за кандидата са формирани от работата му в секция „Горска екология“. Колегата гл. ас. д-р Тодор Стоянов е отговорен изследовател, който работи добре в екип и демонстрира ангажираност. Участва активно в съвместни изследователски дейности и се включва активно в работа с представители на заинтересовани страни, като допринася за прилагането на научните резултати в практиката. Кандидатът проявява инициативност при работа с млади учени, студенти и докторанти, като насърчава тяхното участие в научноизследователска дейност и съдейства за изграждането на научен капацитет. Активното му участие в международни инициативи, включително COST акции, научни програми и проекти, допринася за разширяване на професионалните контакти и интегрирането му в научни мрежи.

Следва да се отбележи, че в последните години кандидатът насочва изследователските си усилия към дефинирана тематична област, свързана с темата за горските пожари и защита на горите, което допринася за по-добра фокусираност и развитие на научния му профил.

Заключение.

Във връзка в посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р Тодор Николов Стоянов да бъде избран за „доцент“ по професионално направление 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“.

Дата

Член на

26.05.2026г.